

La Societat Catalana de Cardiologia

Antoni Bayés Genís¹, Alfredo Bardají²

¹Servei de Cardiologia. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona; ²Servei de Cardiologia. Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII.

Introducció

La Societat Catalana de Cardiologia (SCC) promou la salut cardiovascular mitjançant la formació continuada dels metges, afavoreix les activitats científiques originals i treballa conjuntament amb altres societats científiques i amb l'administració sanitària de Catalunya¹. Es tracta d'una branca especialitzada de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears i el seu àmbit territorial és tot Catalunya (Taula 1). Integra tots els cardíologs que ho sol·liciten, que després de ser admesos per la Junta Directiva i confirmats per l'Assemblea General, passen a ser membres numeraris. Formen part de la Societat també altres metges o professionals relacionats directament amb la cardiologia que són considerats membres associats, així com qualsevol persona que sigui admesa per haver ajudat de manera rellevant a les institucions cardiològiques o a la pròpia SCC, aquestes persones es consideren membres protectors. La SCC es regeix per uns estatuts amb finalitats funcionals ben establertes (Taula 2).

Organització

La SCC està regida per òrgans de govern que són l'Assemblea General, la Junta Directiva, el President i les comissions especials. L'Assemblea General està integrada per la totalitat dels socis i membres de l'entitat i és l'òrgan suprem de la SCC. Els seus acords obliguen tots els socis i membres de l'entitat i tenen validesa fins que siguin modificats o revocats per un altre acord en l'Assemblea General. Aquestes assemblees poden ser ordinàries o extraordinàries. L'Assemblea General Ordinària es reuneix com a mínim un cop l'any per tal d'aprovar la memòria d'activitats desenvolupades en l'exercici anterior i els pressupostos per a l'exercici actual. Amb caràcter extraordinari, l'Assemblea pot ser reunida sempre que ho jutgi el president o ho sol·liciti per escrit un nombre de socis no

TAULA 1. Característiques de la Societat Catalana de Cardiologia

Denominació	Societat Catalana de Cardiologia
Dependència	Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
Disciplina	Científica
Àmbit d'actuació	Catalunya
Durada	Indefinida
Personalitat	Jurídica i amb plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats

inferior al 10%. La Junta Directiva està formada per vuit persones triades i revocades pel conjunt de socis numeraris. En el si de la Junta hi ha necessàriament un president, un vicepresident, un secretari, un tresorer, dos vocals, un president o secretari electes i un president anterior. Amb l'objecte que la Junta tingui la màxima representativitat possible, un dels seus components ha d'exercir la medicina extrahospitalària, no pot haver-hi més de dos representants d'un mateix centre sanitari i han d'estar representades les comarques de com a mínim dues províncies de les quatre que actualment hi ha a Catalunya. El mandat dels components dura dos anys i es renova cada any per meitats.

Els orígens

El 8 de març de 1948, vint membres de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya van advocar per la creació de l'Associació Catalana de Cardiologia i Angiologia². Aquesta iniciativa va ser conseqüència del desenvolupament obtingut per la cardiologia al nostre país, a jutjar per la important contribució catalana al II Congrés Nacional de Cardiologia. El 29 de gener de 1949, l'Associació Catalana de Cardiologia i Angiologia es va constituir a Barcelona com una nova associació d'especialistes en el si de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. Aquesta primera Associació tenia 27 membres (Figura 1), i entre ells van triar la Junta Directiva, que va estar formada per Francesc d'Assís Estapé Pañellas com a president, Joan Codina Altés com a vicepresident de Cardiologia, Ferran Martorell Altés com a vicepresident d'Angiologia, José M. Framis de Mena com a secretari de Cardiologia, Antonio Rodríguez Arias com a secretari d'Angiologia i Josep Valls i Serra com a tresorer. Des de la seva creació, aquesta Associació va te-

Correspondència: Dr. A. Bayés Genís
Servei de Cardiologia
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol
C/ Canyet, s/n
08916 Badalona
Tel. 934 978 915
Adreça electrònica: abayesgenis@gmail.com

nir un president general, un president de Cardiologia i un president d'Angiologia. Essent president de la Secció de Cardiologia el 1973, el Dr. A. Bayés de Luna va proposar la separació dels camps d'especialització de cardiologia i angiologia, en dues associacions independents. Des de llavors, la SCC ha progressat de la mà de juntes directives que s'han anat renovant cada 1 o 2 anys (Taula 3).

El Congrés de la Societat Catalana de Cardiologia

L'any 1988, essent President el Dr. M. Ballester Rodés, es va organitzar el I Congrés de la Societat Catalana de Cardiologia, amb gran èxit d'assistència. Des de llavors s'han celebrat congressos anualment amb una durada de dos dies, la primera setmana del mes de juny. L'estructura del congrés s'ha modificat al llarg d'aquests anys i actualment compta amb l'activitat docent en 3 sales simultànies en què es presenten comunicacions orals, pòsters moderats i no moderats, taules rodones oficials, controvèrsies i sessions de cardioactualitat. També hi ha participació de la indústria farmacèutica en forma de taules rodones patrocinades. El congrés de la SCC és una oportunitat única per posar en comú tota l'activitat científica que s'ha realitzat en l'àmbit de la cardiologia el darrer any. És també una gran oportunitat perquè els residents de cardiologia, en període de formació, comuniquin les seves primeres experiències en recerca. És una gran oportunitat per crear vincles entre organitzacions sanitàries i per al desenvolupament de les relacions personals. En el si del Congrés de la SCC se celebra l'Assemblea General Ordinària anual, en la qual la Junta Directiva emet el seu informe d'activitat anual, que ha de ser aprovat pels socis, l'estat del balanç econòmic i es procedeix a la renovació dels càrrecs directius. L'any 2000 es va instaurar la Conferència Codina Altés, en memòria d'aquest il·lustre cardiòleg català amb

gran projecció internacional. Al llarg d'aquests anys, cardiòlegs catalans, espanyols i estrangers han estat convidats a pronunciar aquesta lliçó. L'any 2013, amb motiu del 25è aniversari dels congressos de la Societat Catalana de Cardiologia, el convidat ha estat el Dr. E. Braunwald, cardiòleg de prestigi internacional i gran impulsor de la cardiologia moderna dels segles XX i XXI.

TAULA 3. Presidents de la Societat Catalana de Cardiologia

1973-74	A. Bayés de Luna
1974-76	F. Navarro López
1976-78	J. Soler Soler
1978-80	A. Casellas Bernat
1980-82	J. Simón Lamuela
1982-84	A. Betriu Gibert
1984-86	M. García Moll
1986-88	E. Esplugas Oliveras
1988-90	M. Ballester Rodés
1990-91	E. Domingo Ribas
1991-93	L. Tomàs Abadal
1993-95	D. Obrador Mayol
1995-97	X. Sabaté de la Cruz
1997-99	J. Figueras Bellot
1999-01	C. Creixells Figueras
2001-03	G. Sanz Romero
2003-05	P. Tornos Mas
2005-07	F. Carreras Costa
2007-09	X. Bosch Genover
2009-11	J. Bruguera Cortada
2011-13	A. Bardají Ruiz
2013-15	A. Bayés Genís

TAULA 2. Finalitats de la Societat Catalana de Cardiologia

1. Promoure l'estudi, prevenció i tractament de les malalties cardiovasculars a Catalunya.
2. Promoure, coordinar i desenvolupar programes científics i d'informació i educació pública, relacionats amb els problemes cardiovasculars.
3. Defensar el compliment de les normes ètiques en l'exercici de la cardiologia.
4. Defensar els interessos professionals dels seus associats.
5. Promoure i organitzar reunions i congressos sobre temes relacionats amb la cardiologia.
6. Assessorar i assistir a organismes públics o associacions privades en matèria de cardiologia. Intervenir en els organismes pertinents d'ensenyament de postgrau i d'especialització cardiològica a Catalunya.
7. Formar part dels tribunals o comissions per a la selecció de candidats a places professionals de l'especialitat a Catalunya, com a Societat integrada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.
8. Ser portaveu davant els organismes públics en tot el que faci referència a la cardiologia.

La formació continuada

La formació de postgrau en cardiologia és una de les tasques fonamentals de la SCC. Des del seu inici, la SCC organitza periòdicament sessions formatives en forma de taula rodona amb 2-3 ponents i un cas clínic, presentat normalment per un resident de cardiologia. Aquestes sessions, anomenades "Sessions del primer dilluns" perquè normalment se celebren el primer dilluns de cada mes en horari de tarda, tenen un llarg recorregut i són molt populars entre els cardiólegs catalans. El programa científic l'organitza la Junta Directiva i es trien una varietat de temes i de ponents de manera que quedi representada la totalitat dels àmbits d'interès de la cardiologia catalana. A la pàgina web de la SCC¹, eina fonamental per a la comunicació i difusió de notícies entre socis, hi ha accés a totes les conferències dels dilluns per mantenir la formació continuada en línia. Des de fa uns anys se celebra de forma periòdica una sessió de formació en jornada intensiva de tot un dia a Tarragona, Lleida i Girona, de manera rotatòria, amb l'objectiu d'accedir a tot el territori en aspectes docents.

Relacions institucionals

La SCC manté una relació estreta amb la Sociedad Española de Cardiología (SEC). El president de la SCC és membre consultor de la Junta Directiva de la SEC. Molts cardiólegs catalans que han format part com a membres d'alguna junta directiva en els últims anys també ho han estat de la Junta Directiva de la SEC o d'alguns dels seus grups de treball.

A nivell de Catalunya, la relació amb institucions sanitàries s'ha anat incrementant els darrers anys. Probablement, el punt d'inflexió es va produir quan la SCC va proposar al Departament de Salut organitzar i participar en les decisions institucionals per al tractament de reperfusió en l'infart agut de miocardi. Fruit d'aquesta col·laboració ha estat la implantació del Codi Infart³, que ha revolucionat l'assistència dels pacients amb infart de miocardi a Catalunya, de manera que en molt poc temps hem passat d'una taxa d'angioplastia primària (el tractament d'elecció per als pacients amb infart de miocardi) de les més baixes d'Espanya (i, per tant, d'Europa) a ser un tractament habitual i amb molt bons resultats tal com ara s'està començant a analitzar.

Activitat científica

La SCC és una entitat que promou activament la recerca cardiovascular a través de beques per a la investigació que atorga cada any i premis que reconeixen l'excel·lència en investigació de les millors comunicacions presentades al Congrés de la Societat Catalana de Cardiologia. En col·laboració amb altres societats científiques i amb el Departament de Salut manté un programa de recerca en epi-

LISTA DE MEDICOS, CARDIOLOGOS Y ANGIOLOGOS, QUE COMO ASISTENTES O ADHERIDOS, AL ACTO DE CONSTITUCION DE LA ASOCIACION DE CARDIOLOGIA Y ANGIOLOGIA, DESEN COMENTAR SE COMO SOCIOS FUNDADORES DE LA MISMA.

Nombres	Direcciones	Teléfonos
ALONSO, Tomás		
BALLESTA Barcons, Francisco	Sarrià, 196, bajos	376388
BORGES Torres, Vicente	Nueva Sta. Eulalia, 18 bajos	75611
COJINA Altés, Juan	Via Layetana, 168	71224
CARBELLA Satorres, José	Paseo de San Juan, 34	
CUANCI Bortoli, Jorge	Diputación, 229 prel	
DANES Felin, Andrés	Trafalgar, 25 prel	13640
DEJAN, Santiago		
ESPINOSA Guisá, Joaquín	Paseo de la Romana, 5	71366
ESTRADA Padellás, Francisco	Hbla de Cataluña, 113	76251
FRANIS de Vena, José María	Caspe, 39	10400
GILBERT Corraló, Juan	Montaner, 292	71093
GUARDIA Barret, Alfonso	Montaner, 299	05779
GUILLÉN GARCÍA, José María	Avda. José Antonio, 454	17522
JORDANA Ferrer, Enrique	Balneario, 129 bis	70661
JORDANA González, Manuel	Hallones, 236	70654
ORTIZELL Otaz, Alberto	Balneario, 181	
ORTIZELL Otaz, Fernando	Avda. Generalísimo, 980	78270
RODRIGO Porro, Manuel	Hallones, 235	76208
SANJAPE Ray, José	Avda. José Antonio, 704	50979
SANJAPE Portell, José María	Paseo de San Juan, 76	51837
SANJAPE SANJAPE, Alfonso	Halla del Frío, 8	78867
GUILLÉN Grosset, Luis	Ronda de San Pedro, 14	18855
PIJAN de Herstein, Carlos	Montaner, 339	76800
RODRIGUEZ Arias, Antonio	Montaner, 299	78069
SALAS Llinares, Víctor	Montaner, 416	82684
TOINER Soler, Manuel	Balneario, 85	

FIGURA 1. Llistat de cardiólegs i angiòlegs socis fundadors de l'Associació de Cardiologia i Angiologia (donem el nostre agraïment al Dr. M. de Fuentes Sagaz per proporcionar-nos aquesta figura)

demologia de la síndrome coronària aguda per conèixer la realitat assistencial i les seves repercussions en termes de morbidimortalitat. Durant aquest programa s'ha arribat a realitzar al llarg dels últims anys fins a 4 registres, coneguts com IAMCAT, fonamentals per poder planificar d'una forma més eficient el futur assistencial d'aquesta important realitat assistencial⁴. La SCC té o ha tingut diferents grups de treball amb una àrea específica d'interès, com el d'insuficiència cardíaca o el d'arítmies, que col·laboren activament amb activitats científiques i de formació continuada alineades amb els objectius generals de la societat.

Nota d'agraïment: Volem mostrar la nostra gratitud als presidents anteriors pels suggeriments i la revisió d'aquest document.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1. Societat Catalana de Cardiologia. <http://www.catcardio.cat/>
2. De Fuentes Sagaz M. History of Catalan Cardiology (1872-1992). Barcelona: Ed Alta Fulla; 1992.
3. CatSalut. Instrucció 04/2009. Sectorització de l'atenció a les persones malaltes amb infart agut de miocardi (IAM) amb elevació del segment ST per tal de portar a terme l'angioplastia primària. Barcelona, 12 de maig de 2009.
4. Figueres J, Heras M, Baigorri F, Elousa R, Ferreira I, Santaló M. Resultados del III registro IAMCAT de pacientes con infarto de miocardio con elevación del segmento ST en Cataluña. Comparación con los registros IAMCAT I y II. Med Clin (Barc). 2009;133:694-701.